XXXIV. évf. Cluj-Kolozsvár, 1924. Julius 7. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Unitárius püspöki vizsgálat az „Udvarhelyi Unitárius Egyházkör"-ben.

Amint már lapunkban hirül adtuk, folyó hó 12-én indult püspöki vizsgálat megtartására dr. Boros György püspökhelyettes Halmágyi János nyárádgálfalvi lelkész kiséretében. 12-én délután 2 órakor érkezett a vizsgálószék a homoród-kőhalmi állomásra, hol dr. Máthé István egyh. köri felügyelő gondnok fogadta.

Innen Székelyzsomborra érkezve, itt az egyházkör nagyszámu küldöttsége várta az esperes és egyházköri felügyelő gondnokok élén. Pál Ferenc esperes üdvözölte az egyházkör nevében, az ottani polg. község és az evangélikus egyházközség nevében pedig Rozsondai József magyar evangélikus lelkész, ki amaz ügyes hasonlattal köszöntötte, hogy e község határában nemcsak a Homoród völgye nyilik meg, hanem az igazi magyaros sziv és érzés is kezdődik s végig húzódik fel e völgy székely falvain. Itt a kezdetnél szeretettel és tisztelettel köszönti a főtisztelendő püspökhelyettes urat. A székelyzsombori leány egyházközség nevében Benczédi Pál beszolgáló lelkész üdvözölte. Püspökhelyettes ur meghatva e helyen nem várt kedves fogadtatástól, örömmel jelzi, hogy ő érzi nemcsak a völgyi virágok illatát, hanem a szivek kiáradó melegségét is, de biztositja a megjelenteket, hogy ő is a vallás szeretetét hozta szivében s azt szétosztja Isten áldásával együtt. **Székelyzsombor.**

Innen továbbmenve valóságos diadalut volt a püspöki vizsgálat utja, amennyiben az oklándi és homoródujfalvi ifjuság lovasbandériummal a zsombori határszélig elébe ment s Benedek Áron rövid üdvözlete után kisérte Homoródujfalun keresztül Oklándig. Itt a felállitott diszkapunál a polg. község nevében Bekő Mihály k. főbiró, az egyházközség nevében Máthé Mózes kurátor üdvözölték a püspökh. urat, ki válaszában kiemeli, hogy jóleső örömmel látja maga körül az életerős, boldog, mosolygó, napbarnitott székely arcokról az ősi székely **Okländ.**

faji erő állandóságát, az ősi vallásos sziv dobogását, melyekből ő erőt és ihletettséget merit az előtte álló nagy és jelentős munkája végzésére. Örömmel köszönti e gyülekezetet és a polgári községet.

Innen az egész ünnepi közönség templomba vonult, hol püspökh. könyörgő és hálaadó imában kérte Isten segedelmét. Ezután a papi házhoz szállt meg a püspöki vizsgálószék, s még az nap este megkezdte a kebli tanács jelenlétében hivatalos munkáját. 13-án délelőtt 11 órakor a zsufolásig megtelt templomban ünnepi istentisztelet volt, a melyen Ürmösi József lelkész imádkozott, Halmágyi János lelkész prédikált és püspökh. ur lelkes buzditó beszédben hivta fel a hivek figyelmét egyházunk jeleni sulyos helyzetére, melynek hatása alatt áldozatkészség szép jelei nyilatkoztak meg. Püspökhelyettes ur megelégedésének és ama reményének ad kifejezést, hogy az egyházias buzgóság és áldozatkészség növekedni fog.

Homoródujfalu. *Junius 14-én* reggel Homoródujfaluba indult a püspöki vizsgálószék, hol a diszkapunál Albert Lajos k. biró a község nevében mondott szeretetteljes székely szivből jövő köszöntést. A templom előtt összegyült hivek sokasága nevében id. Benedek András (nagy) egyházközségi presbiter üdvözölte a püspökhelyettes urat ugy is mint régi kereszturi tanulótársát. Megható volt az ősz iskolatárs ama Simeoni óhajtása, mellyel a püspökhelyettes ur megérkezését várta, s hálát ad Istennek, hogy ezt megérhette. Püspökhelyettes ur szivesen fogadja e meleg baráti köszöntést, jól esik neki e magas helyen épült Sionból hálás köszönetét mondani a szives fogadtatásért.

A templomban imádkozott Pál Ferenc esperes, egyházi beszédet mondott Ürmösi József Luk. 5/5 alapján, püspökhelyettes ur üdvözölte a szószékből a gyülekezetet.

A közgyülés megkezdése előtt a presbiterium nevében Benczédi Pál lelkész, az ifjuság nevében Siketes Sándor, a nőegylet nevében Benedek Sándorné Kovács Eszter üdvözölték a püspökhelyettes urat, ki örvend az itt megnyilvánuló uj sziv és uj lélek dobogásának. A közgyülés az egyh. szeretetadomány beinditásával indult be, mely püspökhelyettes, esperes buzditására csodálatos szép eredménnyel végződött, mely a példaadásképpen is igen biztató hatással járt.

Vargyas. A közgyülési és kebli tanácsi ügyek letárgyalása után, másnap 15-én reggel $^1/_2$7 órakor indult a püspöki vizsgálószék Vargyasra. A szépen zöldágazott utcákon leányok kisérete mellett érkezett a Vargyas folyó hidján felállitott diszkapuig, hol Felcser Lukács körjegyző fogadta. A papi ház udvarán Bodor Ferenc kurátor és Kisgyörgy Sándor esperes köszöntötték. Püspökhelyettes ur kifejezést ad azon örvendetes érzésének, mely őt olyan vonzalommal hivta ez egyházközségbe a régi emlékek és barátságok kapcsán, de az itt eddig tapasztalt igaz vallásosság is. Reméli, hogy ez utóbbi most sem szünt meg, az előbbiek képviseletében pedig itt látja a helybeli lelkész barátját és Br. Dániel Lajost, mint régi osztálytársát.

10 órakor kezdődött a templomozás. A szépen feldiszitett tágas templom zsufolásig meg volt telve vallásos hallgatóval. Halmágyi

János áhitatos imája után Ürmösi József köri jegyző prédikált I. Ján. 2 v. alapján az Isten és a világ szerelme közti különbségről. Az előbbinek felébresztésére buzdit az anyagi világ szerelméért elvakultan lelkesedő világban. Püspökhelyettes ur szószékből II. kor III/3. köv. alapján arról beszél, hogy az unitárius léleknek a törvény betüin tul kell nézni, emelkedni, mert az igazán unitárius lélek nem lehet a betü szolgája, mert azt a felvilágosodott lélek kell megelevenitse.

A kebli tanács és helybeli egyesületek nevében Kisgyörgy Sándor tb. esperes üdvözölte.

A közgyülés beinditása után az egyházi adósegély (szeretetadomány) volt a legfőbb tárgy. Ez ügy azonban az egyházközségben a közelebbi időben harang és orgonára történt adományozások miatt nagyon nehezen ment, s csak mintegy 8000 leu összegü megajánlás történt. A lelkesszivü Bodor Ferenc kurátor azonban biztositotta a püspöki vizsgálószéket, hogy ő kezességet vállal arról, hogy Vargyas teljesteni fogja kötelességét. Ezen megnyugtató igéret hatása alatt végezte be a püspöki vizsgálószék ottani nyilvános munkáját a hivatalos ügyek mellett.

Karácsonyfalva.

Junius 16-án reggel $^1/_2$7 órakor indult el a püspöki vizsgálószék Bodor Ferenc kurátor, Székely Ferenc és Németh András hitrokon testvéreink kisérete mellett Karácsonyfalva községbe, hol a község határánál lovas bandérium, a község szélén fuvós zenekar várta, melyeknek kisérete mellett érkezett a falu közepén felállitott diszkapuhoz, hol Mátyás Albert k. biró, a háznál pedig Bálint Ödön fogadták. A templomban Pál Ferenc esperes imádkozott, Báró József városfalvi lelkész predikált az Ur szavának meghallásáról a 62-ik zsoltár 12. verse alapján, püspökhelyettes ur is a Zsoltárból vett alapján mondotta el főpásztori üdvözletét.

A templomi üdvözletek során Bálint Ödön a kebli tanács, Bálint Ödönné tiszt. asszony a Nőegylet, Deák István az ifjuság nevében üdvözölték. Meglepő és hatásos volt Timár Sándor r. kath. pap szivélyes és barátságos köszöntése, mert lelkesitő szavaival az egyházak közös ügyének igen hasznos szolgálatot tett.

A templomi közgyülés meglepő szép eredménnyel áldozott az egyházi adósegély előteremtésére, mely dicsőségére válik az egyházközség vallásos buzgóságának. A hivatalos ügyek tárgyalása után délután 3 órakor társasebéd volt. A történeti fennmaradás okáért feljegyezzük, hogy délután 5 órakor oly óriási felhőszakadás vonult végig a két Homoród völgyén, mely erejével, vizáradásával, menydörgés robajjával gyarlóságára, gyengeségére figyelmeztette az embert.

Az eső és árviz megakadályozta püspöki vizsgálószéket a szükséges és kivánatos látogatások megtételében.

Homoródalmás.

17-én reggelre az egész éjjel zuhogó eső megszünt ugyan, de a hegyekről lezudult kő és iszapáradat nehézzé tette a püspöki vizsgálószék utját Homoródalmás felé, hova reggel $^1/_2$9 órakor indultak el. A rossz ut ellenére is a szépen felvirágozott 30 tagu lovasbandérium a falu határáig elébe jött, s Vajda Károly fiatal h. tanitó

köszöntötte a főpásztor helyettes urat. A falu végén felállitott diszkapunál a községi fuvós zenekar hangjai üdvözölték és a nagyszámban megjelent ünneplő közönség nevében pedig Barra Sándor k. jegyző üdvözölte püspökhelyettes urat. Az egyházközség szép, diszes temploma előtt Dénes Mózes kurátor köszöntése után az egész gyülekezet templomba vonult, hol Ürmösi József lelkész imádsága után Halmágyi János prédikált. Püspökhelyettes ur Ján. III/1—3. v. a lelki ujjászületés szükségességéről beszélt.

A templomi üdvözletek során a kebli tanács nevében Ajtai János lelkész, a 20 éve fennálló D. F. Nőegylet nevében Ajtai Jánosné oly kedves, közvetlen hangu érzésekben tolmácsolta üdvözletét püspökhelyettes urhoz, mint a nőegyletek apostolához, őrangyalához, hogy szavai könnyeket csaltak a szemekbe. Az ifjuság háláját Vajda Antal énekvezér-tanitó fejezte ki. Püspökhelyettes ur meghatva e sok szép, szivből jövő köszönettől, különösen jól esik lelkének a nők és ifjuság meleg köszöntése, mert ő élete munkássága egy nagy részét a nők és ifjuság munkájának megszervezésére áldozta, s jól esik látnia, hogy a tűz, melyet ő meggyujtott ég.

Az egyházi adósegély megajánlásánál a templomi közgyülésen nem nagy adakozási hajlandóságot mutattak a hivek, de a társasközebéden megjelent 60 egyházi tagot annyira sikerült meggyőzni, hogy azok a kirótt összeg $^1/_3$-át megajánlták, s Gotthárd Pál afia lelkes, megértő felszólalása után, ő benne és a presbiterium tagjaiban olyan apostolokat hagytunk hátra, kik előteremtik a hiányzó összeget is. A gyülekezetben semmi zavaró körülmény nem akadályozta a püspöki vizsgálószék munkáját.

Homoródszentmárton. *18-án* reggel $^1/_2$ 9 órakor indult tovább a püspöki vizsgálószék Homoródszentmártonba. A „Meszes“ oldal leejtőjén 3 km. távolságra 22 tagu szép virágbokrétás, deli ifju lovaslegény élén Vas István egyházfi fogadta püspökhelyettes urat, kiknek kiséretében érkezett a község piacára, hol Gáspár Albert körjegyző a község nevében, Zoltán Sándor az egyházközség nevében üdvözölték, kifejezést adtak ama vágyuk és reményük óhajtásának, hogy a püspökhelyettes ur nemcsak a külső áldást hozta magával, hanem ez elanyagiasodott világban az erkölcsi ujjászületés áldását is. A nagyszámu gyülekezet kiséretében — a papi háznál való megszállás után — a templomba vonult a püspöki vizsgálószék, hol Halmágyi János imádkozott, Benczédi Pál homorodujfalvi lelkész prédikált I. Kor. 19. r. 10—15. v. alapján Ilyésnek az Ur dicsőségéért való küzdelmét összehasonlitja a mi unitárius prófétáink küzdelmével az egy igaz Isten dicsőségéért. Püspökhelyettes ur I. Tim. II/1—2. igék alapján az istenfélelem és tisztességgel való járás utjait mutatta meg. A templomi üdvözletek során Zoltán Sándor, a kebli tanács nevében Bedő Albert, a ref. egyházközség nevében Molnár Mózes ref. lelkész, a községi képviselőtestület nevében Gáspár Albert üdvözölték püspökhelyettes urat, ki az üdvözletekre adott együttes válaszában egy uj világ felépitésének szükségességét hangoztatja, melynek most kell megvetni az alapját.

A közgyülés nagy többsége elég szép megértést tanusitott az egyházi adósegély megajánlásánál, voltak ugyan vészmadarak itt is, de az áldott lelkü vallásos asszonyok segitségünkre siettek. Az első ki nemes adományát felajánlta Dombi Kálmánné Máté Rebi volt. Ezen vallásos lelkü asszony testvére néhai Máthé Dénes, ki a székelykereszturi gimnáziumban azon alapitványi földek jövedelméből tanult, melyeket most elvettek, kedves emlékü testvére emlékére 500 leu hozzá járulással segiti egyházunkat. Ifj. Szász Istvánné, Beke Jánosné és Pál Lajosné lesz a mi unitárius ügyünk apostola.

Innen a körülfekvő falvakban a püspöki vizsgálószék munkája igen meg volt nehezitve a *vészmadarak* munkája által. Rémhireket vittek a püspöki vizsgálószék munkájáról; e gyáva, fösvény lelkek a maguk gyávaságához, fukarságához sereget gyüjtöttek. Ez nem is volt nehéz. Ám azért voltak megértő férfiaink és nőink, kik a főpásztori látogatás hatása alatt örvendtek, hogy nem engedték elámittatni magukat hamis apostoloktól.

Örvendetesen tapasztaltuk ezt Homoródkeményfalva, még inkább Abásfalva községekben, pedig ez a két község 600.000-nél több terhet visel a jegyzői lak épitésével.

19-én érkezett Homoródkeményfalvára, a község elején felállitott diszkapunál Gergely Lajos k. biró fogadta, a papi háznál Kelemen Sándor lelkész üdvözölte a püspöki vizsgálószéket. A kicsiny gyülekezet tagjai elég szép számmal jelentek meg. Pál Ferenc esperes imádkozott és Báró József városfalvi lelkész a Luk. 17/10. v. alapján az áldozatkész emberi szivből jövő munkájáról tartott unitárius szellemü beszédet. Püspökhelyettes ur Máté 25/29 v. alapján a lelki-kincsek növekedéséről, gyarapitásáról beszélt. A kebli tanács üdvözletét Kelemen Sándor lelkész, a nőegyletét Kelemen Sándorné tiszt. asszony, az ifjuság üdvözletét Dombi Mózes tanitó tolmácsolták. **Homoródkeményfalva.**

Az egyházi adó megajánlásánál kurátor azon kérését adja elő, hogy tekintettel a népre nehezedő sulyos rovatal viselésére, arra kéri püspöki vizsgálószéket, hogy folyó évre engedtessék el a kirótt összeg beszolgáltatása. Püspökhelyettes ur belátja ugyan a helyzet sulyos voltát, de nem szeretne ugy eltávozni, hogy a lelkek megnyilatkozását ne lássa, ezért arra kéri, hogy a jó szivek folyó évre is ajánljanak meg tehetségük szerinti összeget. Ezen felhivásra legalább a szivből jövő adakozók jószándékukról bizonyságot tettek.

20-án Abásfalva községben a főuton felállitott diszkapunál Kádár Gyula körjegyző, a papi ház előtt Kádár Lajos lelkész fogadta. Itt kevés számu templomi gyülekezetnek hirdette az igét Zoltán Sándor homoródszentmártoni lelkész, mivel a nép vásárba és közmunkára volt és az otthon maradtak egy része pedig félrevezetés miatt nem mert templomba jönni. De amint a püspökhelyettes ur kifejezte: nem voltunk kevesen, mert nagy és erős lelkek voltak jelen, kik nemcsak megértették a főtiszt. püspökhelyettes ur küldetése célját, nemcsak áldozataikat hozták meg, hanem igéretet tettek, hogy a távolmaradottakat is felvilágositják. **Abásfalva.**

Zoltán Sándor I. Kron. 29/1—10. v. alapján a kényszerítés nélküli adományozásokról beszélt. Püspökhelyettes ur a Zsolt. 61/1—4. v. alapigékben az Urnak nevét mint erős tornyot emelte fel a hivek szivében.

Kénos. *21-én* Kénos községbe érkezett a püspöki vizsgálószék. A külső fogadtatás elég szép volt, a falu végén és papi ház előtti diszkapunál Gáspár Albert körjegyző és Sándor Gergely lelkész üdvözölték. A különben jó templomlátogató nép itteni félrevezetéséről itt is üres padok beszéltek és a mi sajnos, a megjelentek áldozatkész megajánlásai is kevés arányuak voltak. A gyülekezetben Kádár Lajos imádkozott, Ürmösi József prédikált Luk. 15/17—18. alapján. Püspökhelyettes ur pedig a tudománynélkül élő nép veszedelméről beszélt.

A püspöki vizsgálószéknek elinduláskor Sándor Áron gondnok igéretet tett, hogy az egyházközség jó hirnevére nem engednek árnyat vetni.

Székely-udvarhely. *22-én* reggel $^1/_2$8 órakor a kénosi lelkészi lakás udvarára 3 diszesen felvirágozott kocsival Németh Albert, Szentkirályi Kálmán, Halmágyi Samu egyházi tanácsosok, Fekete Béni egyháközségi gondnok és Fekete Dénes afia jöttek a püspökhelyettes ur eleibe. A diszes menetet *Székelyudvarhely* város végén Negruţiu Emil polgármester fogadta és püspökhelyettes urat üdvözölte; a lelkészi lakás kapuja előtt Bölöni Vilmos lelkész fogadta. Az unitárius hivek és az érdeklődő nagyszámu templomi gyülekezetben Ürmösi József imádkozott, Halmágyi János prédikált a Ján. 4/5—10. v. alapján. Püspökhelyettes I. Móz. 3 8 - 9. igék alapján a vallásos ember keresését, Isten gyermekének megtalálását fejtegette.

A kebli tanács nevében Papp László mondott igen hatalmas üdvözletet, a D. F. Nők-Szövetsége üdvözletét Bakóczyné Kilyéni Erzsébet tolmácsolta.

Délben a püspökhelyettes ur a papi háznál fogadta a különböző felekezetek küldöttségeit, akik mind a legmegértőbb és legrokonszenvesebb hangon köszöntötték püspökhelyettes urat s általa osz, tiszteletben álló püspökünket.

A közgyülés az adósegélyt már előzőleg tárgyalta, s a gyülekezet tagjaira kirótta. Egy pár kegyes felajánlás ezenfelül is történt.

Délben *nagyszabásu közös ebéd* volt, délután a tisztelgő látogatások visszaadása történt meg, este 6 órakor a Nők Szövetsége tartott vallásos estélyt a templomban, melyen püspökhelyettes ur szabadelőadást tartott: „Egység a hitéletben“ cimen.

A hiveinkre, s általában a város megértő közönségére jóleső hatásu volt a püspökhelyettes ur látogatása.

Tudósitásunk beérkezésekor még 9 egyházközség meglátogatása volt hátra. Ezekről a jövő számunkban.

I. j.

Egy rossz szó elég, hogy a legjobb gondolatot is megzavarja. Mint az utközepén heverő kő a gyorsan rohanó szekeret ijjesztően megrázza, mint a fülhegyétől véredbe jutott bacillus egész testedet megmérgezi.

Páll István bucsubeszéde Botár István sirja mellett.

Megboldogult kartársunk, kedves barátunk!

Elkisértünk rögös földi pályafutásod utolsó pontjáig, melyen tul már nem követhetünk s el kell egymástól válnunk. Itt a sir szájánál még egy pár bucsuszót óhajtunk veled váltani.

Mi, akik majdnem 4 évtizedes küzdelmes pályafutásodnak hosszabb-rövidebb ideig tanui és részesei voltunk; mi akik együtt küzdöttünk veled nehéz munkában s együtt élveztük némelykor munkánk csekély örömét. A végbucsu pillanatában mivel adózhassunk neked!? Megsérteném szerény, de nemes önérzeted, ha 4 évtizedes szakadatlanul nehéz pályafutásod alatt, becsületes és önzetlen kötelesség teljesitésed után még külön érdemeket is sorolnék fel. A testet és lelket ölő nehéz munkának ugy a végrehajtásában, mint az igazgatásában 4 évtizeden át részt venni többet jelent, többet mond mindennél.

Ennek a küzdelmes pályának megfutásáért mit nyertél jutalmul? Azt, amit életedben te magad is minden jutalomnál legtöbbre értékeltél: a nyugodt lelkiismeretet, mert ezen a földön nem élvezhetted hosszu fáradságod gyümölcsét, mert a sors téged váratlanul, idő előtt örök nyugalomba helyezett.

Ürt hagytál magad után kedves kartársunk és barátunk! Ürt a hivatalodban és a mi szivünkben. Tájékozatlanul tekintünk egymásra s nem találunk arra, ki betöltené az ürt.

Letesszük elismerésünk koszoruját, mint hálánk adóját koporsódra, amiért puritán jellemeddel és becsületességeddel példát mutattál nekünk, amiért mindig vidám kedélyeddel oly sok örömet szereztél nekünk, mellyel elfeledtetted sokszor életünk gondjait s megkönnyitetted pályánk nehéz terheit viselni.

A szerető barátok és kollégák ezen rövid bucsuszava után kedves Pista bátyám hadd tolmácsoljam még egy pár bucsuszavát a jó öreg Székelykőnek, melynek aljából először pillantottad meg a tetején feltünő aranyos napsugarat s a mi kedves szülőföldünknek, melynek tiszta, hamisitatlan levegőjét először lehelted magadba.

Mindkettőnek a képe kisért téged egész életeden át, bárhová vetett a sors s mindkettő sajátjának vallott téged mindig. Most is szomoruan tekintenek koporsódra s fáj nekik, hogy nem pihenhetsz ölükben, de azt üzenik, hogy a távolban is legyen pihenésed csendes, nyugodt.

Isten veled. Isten velünk!

LEÁNYAINKNAK, ASSZONYAINKNAK LEGSZEBB AJÁNDÉK

SZIVEMET HOZZÁD EMELEM..

NŐI IMÁDSÁGOS KÖNYV. o IRTA: DR. BOROS GYÖRGY.
KAPHATÓ: LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN KOLOZSVÁRT.

NŐK VILÁGA.

Egyleti munkásság.

A székelykereszturi egyházközségben megalakult az unitárius Nőkszövetsége s Pap Mózesné lelkes elnöknője vezetése mellett már is igen jótékony hatást ért el unitárius asszonyaink érdeklődésének felkeltésében s az egymás iránti szeretet és bizalom megteremtésében. F. évi junius hó 1-én Bálint Domokosné, Lőrinczy Gézáné és Nagy Lajosné rendezésével kedves müsoros délutánt tartott a főgimn. zenetermében, mely alkalommal imát mondott Pálfi Árpád segédlelkész; a nőkszövetsége céljait ismertette dr. Szolga Ferenc, énekelt Farkas Ida Ujvári Elvira zongora kiséretével, szavalt Mester Miklós, monológot adott elő Sófalvi Irénke. Pap Mózesné elnöknő meleg szavakkal és kedves virágcsokrokkal köszönte meg a szereplők fáradtságát. Igen népes és tanulságos összejövetel volt. Mindenki óhajtja, hogy minél gyakrabban legyen hasonló találkozás.

Egyházi és iskolai mozgalmak.

A pünkösti istentiszteletek a kolozsvári unitárius templomban a hivek nagy számának részvételével folytak le. Első napján ünnepi beszédet mondott dr. Csiki Gábor, urvacsorai ágendát Csifó Salamon. Másodnapján dr. Varga Béla tartott ünnepi beszédet.

L. Cornish ur az amerikai unitárius társulat titkára, A. Hurn leicesteri lelkésszel együtt a naponkban érkeztek meg körünke, hogy tanulmányozzák egyházunk ügyeit. Ez alkalomból jun. 29-én kolozsvári templomunkban szépszámu közönség előtt A. Hurn lelkész ur tartott egyházi beszédet. Majd a püspök ur üdvözölte a távolból ide jött hitrokonokat s ez alkalommal is ragyogtatta magas korát megcáfoló szónoki erejét, mely az egész gyülekezetet elragadta. Az üdvözletre Cornish ur válaszolt a testvéri szeretet őszinte, meleg hangján. A vegyes kar közénekében mindannyian gyönyörködtünk. Vendégeink még az nap délután elindultak vidéki körutjukra. Sikert kivánunk a keresztény testvéri szeretettől áthatott nagy és nemes munkájukhoz.

Társadalmi szolgálatra való egyesülés. Angol unitárius testvéreink zászlóvivői mindenben a szeretet és jóság gyakorlati megvalósulásának. Ujabban a társadalmi bajok megszüntetésére szervezetet alakitottak az unitárius szabad keresztények és rokongondolkozásu egyházak körében. Alapelvei a következők: A társadalmi munkának vallásos szellemtől való ihletése és a vallásos szellemnek

a társadalom szolgálatába való állitása. Módszere: 1. A modern civilizáció társadalmi kérdéseinek vallásos szempontból való gondos tanulmányozása. 2. A társadalmi kérdésnek nevelés utján való ismertetése különösen az unitáriusok, szabad keresztények és rokon egyházak kebelében. 3. Arra való törekvés, hogy kifejlődjék ezekben az egyházakban a társadalmi felelősségnek határozott tudatossága. 4. Együttmüködés más egyesületekkel, melyek társadalmi problemákkal foglalkoznak.

Botár István. Ujra egy értékes tagja hunyt el egyházunknak Botár István vasuti felügyelő személyében. Lehet, nem sokan ismerték őt, mert a zajtalan, csendes munkának volt embere, aki került minden feltünést, de akik ismerték, azok őt becsülték és szerették. Ott született, hol a nap kétszer jő fel egy napon — a kies Torockón; onnan hozta magával mély vallásos érzetét, erős unitáriusságát és a kitartó munkálkodás erejét. Tanulmányait a tordai régi ötosztályu gimnáziumban, később a kolozsvári főiskolában folytatta. Szorgalmas, törekvő ifju volt; tanulótársai szerették és ő szerette azokat. A papi pályától az akkori mostoha viszonyok tartották vissza. 1884-ben a gyakorlati pályára — a vasuthoz — lépett. S attól az időtől kezdve annak szentelte élete munkálkodásának legjavát. Szerény, de hiv volt mindenekben, a becsületesség mintaképe. Egyházához törhetetlenül ragaszkodott s ennek ügyei iránt buzgón érdeklődött és munkálkodott. Papi családból nősült s a munkától megmaradt idejét bálványozásig szeretett családjának szentelte. Pár év előtt megrendült egészsége s azóta a halálkórt hordta magában, mig május 30-án csendesen elhunyt. Temetése junius 1-én nagy részvét mellett történt Kolozsváron. (Az emlékbeszédet közöljük.) — *Csifó Salamon.*

Osztálytársak találkozója. Az 1904. évben végzett osztálytársak f. év junius hó 15-én tartották huszéves találkozójukat. A szép számmal egybegyült társaság tekintélyes összegü alapitványt tett a kolozsvári kollégiumnál, amelynek kamata évenkint egy pap, tanár vagy tanitó családból származó ifju segélyezésére forditandó. Az intéző-bizottság ez uton is fölkéri azokat, akik e találkozón meg nem jelenhettek, hogy az alapitvány növelésére szánt adományaikat juttassák el Hutter Lajos banktisztviselő kezeihez (Cluj Közhasznu Takarékpénztár Calea Victoriei 3). A találkozó alkalmával az intézet igazgatóját dr. Abrudbányay Ede, a mélt. és főtiszt. püspök urat pedig dr. Varga Béla üdvözölte. Az összejövetel a legjobb hangulatban folyt le s öt év mulva meg fog ismétlődni.

Évzáró ünnepélyek kolozsvári intézeteinkben. A főgimnáziumban 25-én volt az évzárás, mely alkalommal Vári Albert hittaná r mondott imát, Gál Kelemen igazgató részletes és kimerető jelentése után kiosztattak az évvégi jutalmak. Ezzel a tanév befejeződött, csak a IV. és VIII. osztályu tanulók abszolváló vizsgája van hátra, e hó 10-ig azonban ezek is lejárnak. — A theologia akadé-

mián 26-án volt az évzáró ünnepély, mely alkalommal dr. Varga Béla theol. tanár mondott imát. Csifó S. dekán beszámolója és a pályadijak kiosztása után a püspök ur szólt a theol. ifjusághoz. Ugyanaz nap voltak a lelkészi alapvizsgák, melyen öt theologusunk képesittetett. Mindkét ünnepély külföldi hitrokonaink részvételével folyt le.

„Magyardécse“ a keresztény hitélet történetében fekete foltot jelent. Szégyent, gyalázatot, szomoruságot és irtózatos keserüséget. Itt történt meg, hogy a konfirmáló református ifjak urvacsora osztását egy család tagjai megakadályozták, a szent edényeket az asztalról leverték, összetörték, a papot sulyosan bántalmazták s az egész istentiszteletet szégyenbe fullasztották, azért mert gyermekeiknek a pap nem adott urvacsorát, minthogy nem mentek el a konfirmálásra, sem az előkészületre, sem a kikérdezésre. Jaj a szentségtörőnek, jaj a botránkozást okozónak. Saját maga ellen mondott itéletet!

Brok Ferenc székelyderzsi atia május hó 21-én 59 éves korában elhunyt. Szorgalmas, munkás, egyházát szerető jó unitárius és buzgó, vallásos ember volt. Munkásságának gyümölcseiből, vallásos buzgóságának és egyháza iránti szeretetének jeléül mult évben 10.000 (Tizezer) leus alapitványt tett alsó és felső iskolába járó tanulók részére. Részvéttel osztozunk az özvegy gyászában. Nyugodjék csendesen!

Amerikai magyar unitárius egyházközség levele a dombói unitárius egyházközséghez. *Kedves Testvérek!* Meleghangu, kedves levelüket, melyet egyházunkhoz intéztek, megkaptuk. Nem találunk szavakat, azon érzéseink kifejezésére, mely érzés levelük olvasásakor szállt reánk. Könnyeink hullottak, szivünk nemes érzelemmel szállt meg. Gondolatunk visszaszállt azon időpontra, mikor önöktől bucsucsókkal bucsuzva Istenhozzádot kellett mondani. Utrakelni a nagyvilág sötét utjain, mint a vándor madárnak uj hazát keresni. Gyermekkori emlékeinket felejthetetlenül magunkkal hordozzuk, szivünkbe vannak azok vésve. Dombó kis községben, annak magastornyu templomában Isten házába, ott érezzük magunkat e pillanatban. Szemünk előtt van szeretett lelkipásztorunk, amint hitünkről vallást teszünk. Ezzel a hittel távoztunk, ez tart össze minket is. Kedves Testvéreink! Lélekben szólunk hozzátok. Érzelmeinket irántatok kifejezni nem tudjuk. A költőnek szavait érezzük: most, hogy távol vagyunk tőletek, most szeretünk igazán. Levelükből azt vesszük ki, hogy az élet ott sem rossz. Legyenek is jól. Mi ugy érezzük magunkat, mint az a fa, melyet nagykorában tesznek más földbe át. Kedves Testvéreink! Hogy irántatok való szeretetünknek külső jelét is adjuk, tudomásotokra hozzuk, hogy mi ápr. 12—26-ig gyüjtést rendeztünk. Leveletekből az tünik ki, hogy harmadik harangot akartok beszerezni. Mi ennek a harangnak javára gyüjtöttünk 26.000 leut, azaz 133 dollárt, mely összeg be is van folyva. Mihelyt a harangszámlát megkapjuk, a pénzt azonnal küldjük. Mellékelve

küldjük az adakozók névsorát az összeggel együtt. Istennek szent áldását kérve egyházunk részére, annak minden egyes tagjára, az összes dombói lakosokra, maradunk szeretettel: *Szász István* lev. titkár, *Kocsis György* gondnok, *Miklós Mihály* pénztárnok, *Hunyadi János* ellenőr, *Nagy Mihály, Székely György, Hegyi Imre, Kocsis János* presbiterek. *Adakozók nevei:* Szász István 5 dollár, Kocsis György 5, Hunyadi János 2, id. Székely György 3, Kocsis János 2·50, Miklós Mihály 5, Nagy Mihály és neje Miklós Anna 5, Molnár Mihály és neje Székely Anna 5, Székely András 5, Bordi János és neje Bényi Julia 5, Sala Ernő 2, Bordi György 5, Béres János és neje Szabó Anna 5, Tamás József és neje Makkai Róza 5, Finta István 2, Bényi Mária 1, Bényi Anna 1, Nagy Sándor 5, Tatár György 5, Kőnives István 2, ifj. Kerekes János 5, Nagy Ferenc 1, Nagy János 2, Kocsis Márton 5, Kocsis János 5, Hatos János 0·50, Buki György 0·50, Nagy József 2, Vajda József 0·50, Kis János 1, Rabinsky Mihály és neje Kocsis Kató 2, The Akron Rye bread es 1, Kocsis István 1, Nagy András 1, Csengeri Zsiga 1, Magyari István 1 dollár, Finta József és családja kézi munkájából befolyt 12·50 dollár, Nagy Mihály és neje Miklós Anna kézi munkájából befolyt 12·50 dollár. Összesen 133 dollár. *Kedves Testvéreink!* Meglepetéssel, határtalan örömmel vettük levelüket, sietünk kedves lapunk az „Unitárius Közlöny" utján nyugtázni a szives adományokat. A pünkösti ünnepeken közgyülést tartunk, melyen megválasztjuk azt a bizottságot, mely a harang ügyében eljár. A feliratot reám bizták, én pedig ugy gondolom, hogy nem lehet más, mint ez: „Az akroni unitárius egyházközség ajéndéka a dombói unitárius egyházközségnek". Addig is, míg közgyülésünkből a köszönő levél elmenne, szives adományukért fogadják hálás köszönetemet. Arról a kedves versről, mit irtak, s tea estélyükön elszavaltak, közelebbről szó lesz. — Szeretettel: *Ütő Lajos* lelkész.

Unitárius ifjak kézszoritása. *A székelykereszturi unitárius főgimnázium* „Orbán Balázs Önképzőköre" tagozataként id. Lőrinczi István vallástanár vezetése mellett megalakult az Unitárius Tanulóifjak Vallásos Egyesülete, amely az ifjuság öntevékeny részvétele folytán valláserkölcsi nevelésüket óhajtja sikeresebbé tenni, amellett az unitárius vallásos felfogás és a mult mélyebb megismerése utján öntudatos unitáriusokká levésüket célozza. Összeköttetést keres a vidéken levő Dávid Ferenc Ifjusági Egyletekkel, hogy egymást megismerve és becsülve, lelki kapcsolatot teremtsen a tanulóifjak és a vidéki fiatalság közt. Az ifjuság ilyen látogatásai alkalmával felkeresi egyházunk és iskoláink elhunyt dicsőemlékü alapitványozóink sirját, s kegyeletes érzéssel koszoruzza meg azokat. Az első ilyen találkozás *Szentábrahámon* volt folyó év május hó 11-én. A szentábrahámi unitárius közönség és a D. F. Ifjusági Egylet meleg szeretettel fogadta a főgimnázium ifjuságának 20 tagból álló lelkes csapatát, melyet Nagy Lajos, Szentmártoni Kálmán és dr. Szolga Ferenc tanárok vezettek. Az egész gyülekezet részt vett a délutáni istentiszteleten, mely

alkalommal Török Mihály VII. o. t. tartott egyházi beszédet. Templomozás után a községházán folytatódott az ünnepség. Simén Dániel VIII. o. t., a vallásos egylet ifjusági elnöke lendületes üdvözlő beszéddel nyitotta meg a műsort, mire a szentábrahámi ifjuság nevében Mátéfi József válaszolt szivből jövő szavakkal. — Szavalt Kovács Dezső VIII. o. t., aktuális tárgyu novelláját olvasta fel Fülöp József VIII. o. t. mindkettő szép sikerrel. Dr. Szolga Ferenc tanár megemlékezett a szentábrahámi egyházközségnek a multban tanusitott nagy áldozatkészségéről, amivel segitette a főgimnázium felépitését, s kéri a hiveket, hogy az anyagi segitség után most lelki segitséget nyujtsanak s járassák gyermekeiket a felépült szép és tágas iskolába. Az ifjuság éneke után Máté Lajos lelkész meleg köszönetet mondott a tanároknak és ifjuságnak a felemelő műsorért. Azután gazdag uzsonnával vendégelték meg az ifjakat és vezetőket, vidám beszélgetéssel töltvén el a délutánt. — Folyó évi május hó 25-én *Kissolymost* látogatta meg a főgimnáziumi ifjuság Gálfalvi Sámuel igazgató, id. Lőrinczi István, Nagy Lajos, Boros Jenő, Kendi István tanárok vezetése mellett. — A kissolymosi ifjak lelkészükkel és tanitójukkal élükön a falun kivül Augusztinovich Pál és Augusztinovich Sámuel sirjánál összegyülekezve várták az érkezőket. Gálfalvi Sámuel igazgató kegyeletes szavakban emlékezett meg egyházunk s a székelykereszturi főgimnázium nagy alapitványozóiról és sirjukon az ifjuság virágkoszoruját helyezte el. Azután Zsakó Gyula tanitó emlékezett meg az egyházközség boldogemlékü alapitványozóiról, s a kissolymosi unitárius ifjuság nevében megkoszoruzta sirját. Innen gyönyörködtető tarkasággal szép rendben vonult be a gyülekezet, elől a tanulók, utánuk kedves székely népviseletben a solymosi ifjak a délutáni istentiszteletre. A kissolymosi unitárius közönség apraja és nagyja zsufolásig megtöltötte szép templomuk padsorait és karzatait. — Simén Dániel VIII. o. t. ifjui lelkesedéssel hirdette Isten igéit a hiveknek. — Istentisztelet után Gálfalvi Sámuel meleg szavakkal üdvözölte a gyülekezetet, s megnyitotta a diszgyülést. A főgimnázium ifjusága nevében Mátéfi And ás VIII. o. t. mondott lelkes üdvözletet a solymosi ifjuságnak, akik részéről Danka János válaszolt egyszerü, de szivből fakadó szavakkal. Török Mihály VII. o. t. és Imreh Lázár VII. o. t. szavalataikkal, Kovács Dezső VIII. o. t. pedig Fülöp József VIII. o. t. egy sikerült novellájának felolvasásával gyönyörködtették a közönséget, s faka ztottak könnyeket sokak szemében. Énekelt az ifjusági dalárda és Zsakó Gyula tanitó szólóban. Az ifjuság felemelő szereplése után id. Lőrinczi István esperes-vallástanár a meghatottság és szeretet hangján hirdette a solymosi hiveknek, hogy ápolják az ősi viseletet és jó erkölcsöket, de emellett ne feledjék a tanulás és tanitás nagy értékeit; egyben hálás köszönetet mondott az egyházközségnek az érdeklődésben megnyilvánuló meleg szeretetért és szives fogadtatásért. Lőrinczi Domokos helyi lelkész köszönetet mond a felemelő p llanatokért a vendégeknek, s óhajtja, hogy az elhintett magvak termékeny talajra találjanak a hivek szivében. — Ünnepség

után az ifjak barátságos társalgás és beszélgetés utján ismerkedtek egymással. Azután ugy a tanulók, mint a velök levő tanárok Lőrinczi Domokos lelkész, Zsakó Gyula tanitó és Kiss József lelkes egyházközségi tag és kedves nejeik vendégszeretete folytán pompás uzsonnában részesedtek, s jó hangulatban emlékezetes délutánt töltöttek. Junius 1-én a *kadácsi* egyházközségben rendezett felemelő ünnepélyt az ifjusági egylet. Itt a lelkes hangulatot az is emelte, hogy a résztvevő ifjak egyrésze a Nyikómentéről való volt. Az indulás reggel történt egy kis kirándulással egybekötve a Réztető aljára. Gálfalvi Sámuel igazgató, id. Lőrinczi István és Nagy Lajos tanárok vezették a tanulókat. Egy élvezetes séta után a „Lapias" nevü erdő alatt volt a pihenés, ahol dr. Elekes Dénes iskola felügyelő-gondnok kedves meglepetést szerzett a kiránduló diákoknak, derekasan megvendégelte őket. Innen ebéd után az ifjuság szép rendben vonult át Siménfalván és Kiskadácson, ahol a főgimnázium egykori igazgatótanárának, dicsőemlékü Simén Domokosnak sirját koszoruzta meg. Ezután Kis- és Nagykadács ifjuságával együtt felvonultak Nagykadácsba délutáni istentiszteletre. Mátéffy András VIII. o. t. tartott egyházi beszédet. Gálfalvi Sámuel igazgató ur meleg üdvözlő szavakkal megnyitja a diszgyülést, Simén Dániel VIII. o. a tanulók nevében üdvözli a kadácsi D. F. Ifjusági Egyletet, mire Vári Ferenc válaszol a helybeli ifjuság részéről. Igen hatásosan szavalnak: Kovács Dezső VIII. o. és Imreh Lázár VII. o. tanulók. Fülöp József VIII. o. tanuló felolvasást tart hasonló sikerrel. Az ünnepélyen az ifjuság négyszólamu dalárdája énekelt Kovács Dezső VIII. o. vezetésével. A műsort id. Lőrinczi István vallástanár zárta be, buzditva a sziveket és hirdetve nekik a müvelődést és tanulás jelentőségét. Marossy Márton helybeli lelkész költői szavakban ad kifejezést az ifjuság ezen fénytárasztó kedves szerepléséért, s megköszöni megjelenésüket. Azután a kadácsi ifjuság gazdagon megvendégelte szivesen látott vendégeit, különösen Nemes Lajos járt elől ezen fáradozásban. — Emlékezetes nap volt mindkét ifjuság részére. A folyó iskolai évben még Martonosra lesz hasonló kirándulás.

A b. körispataki egyházközségben is nyilvánulni kezdettek az ujulás jelei hosszu évtizedek után. Mikor csaknem teljesen elfogyott kevés tőkepénze és az amerikai szeretetadomány is a rendes évi kiadásokra a pénz értéktelenedése folytán, akkor saját erején, közmunkával fogott hozzá, hogy kiadásaira fedezetet szerezzen s romladozó épületeit jó karba hozza. Már a mult évben több apróbb mulhatatlanul szükséges javitást végzett a papi telken, uj utcai nagy kaput, uj kutkorlátot stb. készitettek a hivek közmunkával s főleg favágással igyekeztek pénzt szerezni a kiadásokra. — A papi telken levő cseréppel fedett istálló és csür fedélzete már régen omlófélben volt, nagyobb és alapos javitást kivánt sürgősen, hogy nagyobb romlásnak, kárnak, esetleg más veszedelemnek is eleje legyen véve. A kántori telek egész keritését, ha nem is teljesen uj anyagból, de egészen ujra kellett csinálni. E munkálatokhoz csaknem minden igá-

val biró egyháztag kétszer fuvarozott faanyagot; ugy ezek, mint az igával nem birók, mintegy 28 egyháztag egyenként a tavasz folyamán 6 kézi napszámot tettek, ehhez számitva még a favágást is, csak a tavasz folyamán végzett munkatételek értéke 10.000 leut teszen ki. Kiváló elismerés illeti a többek közt e munkálatok körül kifejtett tevékenységéért ifj. Kapusi Péter egyházfiut. Az anyagi munka mellett a lelkiekben is dolgozott. A világháboruban elesett hősök emléktáblájának felállitását Biró Pál lelkész inditványára tervbe vette. A Dávid Ferenc egyletet szervezte, melynek ünnepélyes megalakuló gyülését nagyobb programm keretében a hősök emléktáblájának leleplezése alkalmára tervezi. Legyen állandó a nemes buzgóság, kisérje továbbra is siker, Istennek áldása!

Az amerikai testvérek adománya. Columbusban élő unitáriusok a dombói harmadik harang beszerzésére gyüjtést inditottak. A gyüjtés eredménye 83 dollár. Adakoztak: Molnár János 5, Molnár András 5·50, Székely András 2, Hunyadi János 1, Medve Imre 1, Lukács Zsigmond 5, Lukács János 5, Miklós György 5, Kőmives János 1. Péterti Lajos 1, Joál Sándor 1, Simon Sándor 1·50, Lukács Ferenc 1, Miklós István 1, Szántó Sándor 1, Márkos András 5, Lukács József 1, Rád Leca 2, Kesvey András 1, Miklós Márton 1, özv. Lukács Samuné 1, Pál János 5, Tóth József 1, Tóth Sándor 1, Szabó Bálint 3, Flora Vaszi 0·50, Pál István 2, Füleki András 2, Miklós Márton 3, Balog András 1, Bényi Mihály 1, Szántó József 1, Tóth András 0·50, Székely Pál 0·50, Bojtár Márton 0·50, Simon János 0·50, Bényi Miklós 0·50, Kálmán József 1, Molnár György 1, Finta Márton 2·50, Lukács Árpád 2. Tamás Istvánné 5, Pál József 2·50, Pál János 2.50 dollár. Összes gyüjtés eredménye 221 dollár.

Adományok a brassói unitárius templomépités céljaira. (3-ik közlemény.) Tana Sámuel 196. sz. gyüjtőivén Sepsiszentgyörgy 460, Dr. Várady Aurél 204. sz. gyüjtőivén Kolozsvár 20, Vári Albert 215. sz. gyüjtőivén Kolozsvár 3550, Mátyás József 320. sz. gyüjtőivén 100, Első Erdélyi Általános Biztositó Társaság Brassó 360. sz. gyüjtőivén 500, Székely Szövőgyár és Házi-Ipari Vállalat Sepsiszentgyörgy 556. sz. gyüjtőivén 100, Nagy Dénesné Kraszna 51, Dr. Kiss Jenő Nagyszentmiklós 500, Szinte Ferenc 29. sz. gy.-ivén III. 210·50, Pap Sámuelné 101. sz. gyüjtőivén 304, Gocsman Béláné 117. sz. gyüjtőivén 260, Máthé Györgyné 120. sz. gyüjtőivén 42, Kádár József 162. sz. gyüjtőivén Dés 210, Toók Áron 194. sz. gyüjtőivén 495, Nagyváradi Agrár Takarékpénztár 423. sz. gyüjtőivén 200, Szászrégeni Takarékpénztár és Hitelintézet R.-t. 441. sz. gyüjtőivén 100, Hungária Cipőgyár R.-t. 442. sz. gyüjtőivén Nagyvárad 100, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. 447. sz. gyüjtőivén Székelyudvarhely 200, Schwartz Mendel utóda 484. sz. gyüjtőivén Szászrégen 100, Farkas Mendel fiai 490. sz. gyüjtőivén Szászrégen 300, Suru Sándor 302. sz. gyüjtőivén 100, Általános Magyar Hitelbank 305. sz. gyüjtőivén 500, Transylvania Faipar R.-t. közp. 330. sz. gyüjtőivén 500, Fremm Márton és fiai 349. sz. gyüjtőivén 500,

Kocsis András 356. sz. gyüjtőivén 500, Teutsch Gyula 364. sz. gyüjtőivén 364. sz. gyüjtőivén 100, Papole-Barátcsi Faipar 371. sz. gyüjtőivén Barátos 100, Banca Marmorosch Blanc 383. sz. gyüjtőivén Barátos 100, Grünfeld Vilmos és Társa 385. sz. gyüjtőivén 500, Zernesti papirgyár 394. sz. gyüjtőivén Zernest 500, Teilmann V. és Társa 542. sz. gyüjtőivén 300, Ernst és Róth faterm. 549. sz. gyüjtőivén 200, Erdélyi Szénbánya R.-t. 550. sz. gyüjtőivén Ferencbánya 120, Erdélyi Kereskedelmi és Hitelbank R.-t. 416. sz. gyüjtőivén Marosvásárhely 200, Gagyi Dénes 4. sz. gyüjtőivén 120, Végh Andrásné 52. sz. gyüjtőivén 700, Szász Jánosné és Keresztes Jánosné 83. sz. gy. ivén 211, vargyasi egyházközség 518. sz. gyüjtőivén 1285, Ilyés István Ujtusnád 100, Unitárius Koll. igazg. Kolozsvár 200, Gábor Józsefné 33. sz. gyüjtőivén Derestye 200, Pál Sámuelné 35. sz. gyüjtőivén Hosszufalu 385, Minerva Irod. és Nyomdai Műintézet 448. sz. gyüjtőivén Kolozsvár 500, szentábrahámi egyházközség 298. sz. gyüjtőivén 400, Szegedy József hagyatékából Prázsmár 3100, Gábor Ferencné 79. sz. gyüjtőivén 300, jobbágyfalvi egyházközség 79. sz. gyüjtőivén 37, Dr. Tóth György 197. sz. gyüjtőivén 100, Agrár Takarékpénztár R.-t. gyüjtőivén Csikszereda 1100, Simó István 16. sz. gyüjtőivén 305, Kádár Mihályné 76. sz. gyüjtőivén 1300, Szász evang. egyház 535. sz. gyüjtőivén 2000, Szőke Mihályné 67. sz. gyüjtőivén 1171, Benedek Jánosné 66. sz. gyüjtőivén 1240, Barta Antal 384. sz. gyüjtőivén 100, kénosi egyházközség 512. sz. gyüjtőivén 500 leu. Összesen 26.876·50 leu; az I.—II. közlemény összege 20.485·25; összesen 48.361·75 leu. — *Kovács Lajos,* lelkész. (Folytatjuk.)

Pályázat. Dr. K. Nagy Árpád köri felügyelő gondnok ur 2000 leus pályázatot hirdet a következő tételre: „Az unitárius lelkész hivatásos teendői a szószéki szolgálatot kivéve.“ Pályamunkák idegen kézzel irva, jeligés levél kiséretében 1924 dec. 31-ig 4 nyomtatott ivnél nem nagyobb terjedelemben az E. K. T.-hoz küldendők, hol a Missziói Bizottság gondoskodik megbirálásukról s a jutalomra teljesen érdemes mü kinyomatásáról.

Köszönő nyilatkozat. Összesen 56 és ebből kövendi egyházközségünkben töltött 26 évi egyházi szolgálatom után végleges nyugalomba vonulásom és Székelyderzsbe költözésem alkalmából nem mulaszthatom el, hogy ki ne fejezzem hálás köszönetemet első sorban a kövendi egyházközségnek és tiszteletreméltó vezetőségének azon szives jóindulatáért, hogy életem végéig havi 300 leu kegydijat és havi 100 leu lakáspénzt szavazott meg, valamint, hogy közfuvarral Tordáig és 1400 leu költséggel az erkedi állomásig elköltöztetett. — Ugyszintén hálás köszönetet mondok a kövendi Tanka-család tagjainak, kik eljövetelemkor 6 véka buzát, 5 kgr. sajtot, Ádámossy Gábor lelkész urnak, ki 2 véka buzát, a Dézsi-család tagjainak, kik 2 véka buzát, id. Gál Sándornénak, ki 2 véka törökbuzát, a Sárdi-család tagjainak, kik egy véka buzát, Balogh Dénes tanitó urnak, ki 1000 leut, Péterfi Gyula torockói tanitó urnak, ki 50 leut aján-

dékoztak és a derzsi afiaknak, kik az erkedi állomásról hazaszállítottak. Jóságukkal életem alkonyát felderitették. Istennek szent áldása legyen kegyes jóltevőimen! Székelyders, 1924 junius hó 10. — *Kiss* Jakab, ny. énekvezér tanitó.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába a f. évi febr. 20-tól márc. 17-ig tagsági és előfizetői dijat fizettek *1923-ra:* Erőss Sándor, Kun János, Türkössy Sámuel, Dr. Gspan Károly, Ajtai János, Özv. Borsos Imréné, Geréb Margith, Tóth Zoltán Kolozsvár; Pap László Székelyudvarhely; Özv. Török Bertalanné Erkörös; Unitárius főgimnázium Könyvtára Székelykeresztur; Simó József, Kilyén József, Molnár Antal, Tövissy József, Balla Tamás, Krisán Mózes Petrozsény; Mózes Mihályné, Domokos Sándorné, Szombatfalvi Károlyné, Simó Józsefné, Ács József, Nagy Gézáné, Szombatfalvi Józsefné Bözödújfalú; Csiki József, Pap György, Szabó Ferenc Dicsőszentmárton; Török Sándor, Domokos József, Jakab Vilmos, Török Árpádné, Tellmann Béla, Esztergályos Jozsef, Barta Sándor, Kovács Károly Brassó.

Alapitói dijban fizettek: Dr. Morvay Istvánné Kovászna 100 L.; Barla Dezső Marosludas 100 L. (II részlet); Kereszturköri Dávid Ferenc Egylet 1000 L. A vak fiu részére ajándékozott Tóbis Simonné Marosújvár 30 L.-t. Kolozsvár, 1924. március 17-én. *Gálfi Lőrinc* pénztárnok.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába a f. évi március 18-tól május 16-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek: *Az 1923 évre*: Alföldi Andrásné Kolozsvár, Pálfi E. Zsigmond Várfalva, Biró Pál Bözödkőrispatak, László Gyuláné Kolozsvár; Varga András Bata, Izsák Vilmos, Török Sandor Brassó; Nagy Béla, Matos Sándorné, Tóth Józsefné, Biró Izsák, Konc Lajos, Simén András, K. Kénosy István, Varga Sándor, Demeter Mózes, Orend Jánosné, Kelemen Jenő, Radó Józsefné, Máté Mihályné, Lakó István, Benkő János, Márkos Andrásné, Sófalvi András, Nagy József, Rózsa Jánosné, Dénes Mózes, Ehrenverth Ignácné, Kiss Gábor, Katona Endre, Dr. György Zsigmond, György Árpád, Dr. Teleki Jenőné, Hügel Jánosné Segesvár; Özv. Csongvay Lajosné Marosvásárhely; Botár Simon gondnok, Vernes Ferenc (Simonfia), Vernes István kereskedő, Ifj. Kelemen Ferenc, Pál Simon pénztárnok, Hercze István, Lázár Miklós, idős. Zsakó István, Bartók Simon, Szilágyi József kalapos, Székely János, piaczi, Botár János (Simonfia), Simándi András, Czupor István ács, Bálint Jozsefné, Simándi Andor, Vernes János, kovács, Rácz Ferenc, Tobis András, Válandor István, Barta András, Lakatos Miklós, Kriza Jenő, Király József, Pál József, Székely János ács, Toroczkó; Komjátszegi Lajos Kolozsvár; Pap Sándor, Pap András, Pap Dénes, Pap Áron, Pap Gyula, Pap Beniaminné, Izsák Domokos, László Sándor, László Ferenc, Ifj. Vasas István, Tirtos Lajos, Bencédi Mózes, Bencédi János, Gyarmati Dénes, Ifj. Pap Mózes Bencéd; Özv. Tóth Péterné Vargyas; *Az 1924 évre*: Ifj. Udvari György, Kozma Endre, Varga Andor, Ifj. Táncos János, Unitárius Egyházközség, Székely Tihamér Magyarsáros; Keresztély Lajos, Agh Ferenc, Pálffy Márton, Dézsi János, László Gyuláné, Pál Mátyásné, Ürmössi Jenő, Alföldi Andrásné, Ferenc József püspök (60 L.) Kolozsvár; Elekes Béla, Séra Károly, Jánosi József, Kádár Kálmán, Benke Elek Siménfalva; Kiss Dénes, Gazdag Miklós, D. F. Ifjusági Egylet Bölön; Árkosi András, Balázsi Jenő, Koronka Dénes, Koronka Ferenc Vulkán; Simonf Balázs Segesvár; Dr. Borsai Áron Banfihunyad; Pálffy Gizella, Pálffy E. Zsigmond Várfalva; Özv. Lengyel Sámuelné Székelykeresztur; Biró Pál Bözödkőrispatak; Bányai Béla Marosvásárhely; Nagy Lajos Székelykeresztur; Hadházy Jenő Balázsfalva; Gelei Vilmos Egeres. (Folytatjuk).

Főszerkesztő: Dr. BOROS GYÖRGY | **Szerkesztő: PAP DOMOKOS**

Előfizetési ár: Egész évre 30 L. Magyarországra 36 L. Egyes szám ára 4 L. Akik a 30 L.-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 100 L. Minden pénz **Gálfi Lőrinc** egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Korvin"-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz.